

Modra

NA KERAMICKEJ MAPE EURÓPY

Foto: archív mesta Modry

Príbeh keramiky v Modre pokračuje a verejný priestor postupne ožíva tvorbou majstrov keramikárov i umelcov. V Stoličnom potoku, ktorý preteká historickým centrom mesta, vám padnú do oka keramický hrúz, rak, had, žaba a jaštерica z dielne umelca Andreja Friča. Pri oddychu v Komunitnej záhrade budú vašimi spoločníkmi Dvanásti mesiačikovia, Janko s Marienkou, Vlk a sedem kozliatok ale i Dlhý, Široký a Bystrozraký, Zlatá priadka i Popolvár. Autormi keramických motívov sú majstri Marián Liška, Ján Viglaš a Igor Mesík. Keramiku nájdete i na včelích úľoch, drevených lavičkách alebo označení ulíc. Za návštevu rozhodne stojí prechádzka cez keramickú krížovú cestu, ktorej zastavenia sú opäť dielom majstrov keramikárov. Počas Vianočného zastavenia v Modre môžete obdivovať jedinečný keramický Betlehem. Pokiaľ sa chcete o keramike dozvedieť viac, odporúčame vám navštíviť SNM-Múzeum slovenskej keramickej plastiky a Galériu Ignáca Bizmayera, kde dostali priestor starší i súčasní figuralisti a figuralistky.

Foto: archív mesta Modry

Nie je náhoda, že Modra sa stala súčasťou certifikovanej Európskej keramickej cesty a pripojila sa tak k inštitúciám z Holandska, Portugalska, Španielska, Nemecka, Turecka i ďalších európskych krajín. Ako zatiaľ jediný člen zo Slovenska chce udržiavať, podporovať a propagovať keramickú tradíciu. Európska keramická cesta vznikla v roku 2012 – prezentuje kultúrne dedičstvo keramiky, jej tradície, ponúka trvalo udržateľný a konkurencieschopný cestovný ruch.

Navštívte keramické dielne v Modre

Foto: Slovenská ľudová majolika

Slovenská ľudová majolika

Slovenská ľudová majolika vyrába modranskú keramiku viac ako 140 rokov. Najväčšia remeselná dielňa na keramiku na Slovensku ponúka tradičné produkty aj zážitok z hrnčiarskeho remesla na prehliadkach výroby a workshopoch. Modranská majolika a majoliková ornamentika sú súčasťou Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva SR. Keramika je vhodná na každodenné použitie, do umývačky riadu aj mikrovlnky a tiež ako nádherný reprezentatívny či personalizovaný dar. Viac informácii nájdete na **www.majolika.sk**

Foto: archív mesta Modry

Keramika Ďureje

Keramika Ďureje je rodinná značka, ktorá sa venuje výrobe tradičnej habánsko-modranskej keramiky od roku 1981. Pokračovateľ v rodinnej tradícii – Peter Ďureje sa pri výrobe tvrdej úžitkovej keramiky, inšpiruje aj moderným umením. Petrove výrobky pálené na vysoký oheň sú ako kamenina vhodné na každodenné použitie (aj na zapekanie alebo do umývačky riadu). Venuje sa individuálnym kurzom pre verejnosť (točenie na hrnčiarskom kruhu, modelovanie z voľnej ruky, maľovanie).

Foto: archív mesta Modry

modranska a majster Marián Liška

Keramika spája nielen živly, ale tiež tradičné s moderným. Vidieť to na keramike modranska, ktorá spolupracuje s modranskými remeselníkmi a dizajnérmi z celého Slovenska. Novú tvár jej vdýchol Jakub Liška, syn keramikárskeho majstra Mariána Lišku, ktorý sa celý život venuje hlavne figurálnej keramickej plastike. Viac o rodinnom podniku a ponuke nájdete na **www.modranska.sk**

Foto: archív mesta Modry

Keramika – Miroslav Malinovský

V malom obchodíku na námestí v Modre (Štúrova 60) si môžete kúpiť ručne robenú keramiku na bežné používanie ale aj zberateľské kúsky. Miroslav Malinovský sa vyučil v Slovenskej ľudovej majolike Modra, vyrába úžitkovú a dekoratívnu keramiku, inšpiruje sa vzormi starých habánskych mastrov. Jeho šálky, podšálky, taniere, misky, džbány majú minimalistický drobný vzor. Ak patríte k zberateľom, nájdete tu vzácne exponáty keramiky prevažne z 19. storočia zo západného Slovenska: Stupava, Boleráz, Košolná, Dechtice, Dobrá voda aj starú modranskú keramiku.

remAart

Remeslo a umenie v názve značky vystihuje doterajšiu kreatívnu púť manželov Márie a Jaroslava Malinovcov, ktorí svoj spoločný život zasvätili hline. V ich ateliéri v Modre je plno krásy. Keramické plastiky, šperky, úžitková keramika, historické nádoby, keramické bábky, pece s nádhernými ručne robenými kachlicami – toto všetko spoločne tvoria. Výroba úžitkovej keramiky bola dlhé roky ich hlavným živobitím, neskôr ju rozšírili o kachlové pece. Viac sa dozviete na **www.remaart.sk.**

Foto: mesto Modra a remAart

Foto: archív mesta Modry

Very krejzy – LAB

Veronika Panáková sa venuje umeleckému stvárneniu úžitkovej keramiky vo svojom ateliéri v Modre – Harmónii. Jej tvorbu si môžete pozrieť pod značkou Very KREJZY -LAB- na sociálnych sieťach. Ak sa vám niečo zapáči, napíšte jej alebo navštívte Foto štúdio cvak v Modre, kde sa dajú jej umelecko-úžitkové diela kúpiť. Nadšenci kreatívnych výtvorov si určite prídu na svoje.

140 rokov Slovenská ĽUDOVÁ MAJOLIKA

Výstavný tanier k 140. výročiu Slovenskej ľudovej majoliky vytočil kruhár Oliver Dömé a namaľoval maliar Juraj Hanulík

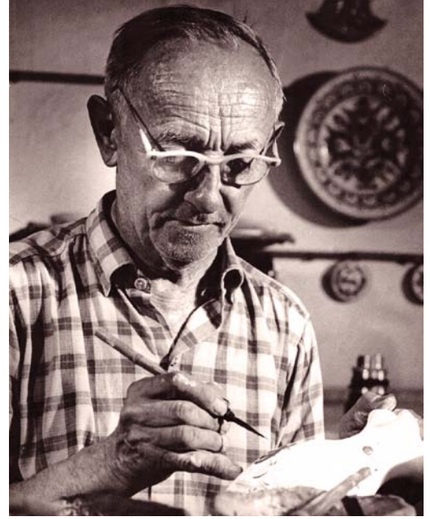
Mesto Modra je známe svojou vinohradníckou a keramickou tradíciou. Výrobu vína a keramiky predurčilo zloženie pôdy v okolí mesta. Kamenistá ílovitá pôda, nazývaná tiež slina, bola vhodná k pestovaniu viniča i k výrobe keramiky.

Proces výroby modranskej keramiky siaha do dávnoveku, sledovať ho možno prostredníctvom archeologických nálezov a archívnych prameňov. Prvé písomné doklady siahajú do roku 1636, kedy fungoval v Modre prosperujúci hrnčiarsky cech. Modranské dielne patrili k najväčším výrobcom hrnčiarskeho riadu v Uhorsku. Domácnosti využívali hlinené riady, hrnce, misy, tégle, koláčové formy, nočníky a pece modranskej výroby. Až do polovice 19. storočia možno vravieť o Modre ako zásobárni úžitkového – hrnčiarskeho riadu.

Výroba maľovaného – džbankárskeho riadu je spätá až so založením Keramického učilišťa v Modre (1883), prvým správcom dielne Jozefom Mičkom a s príchodom džbankárov zo západného Slovenska a Moravy. Tu sa začína 140. ročný príbeh modranskej keramickej dielne.
Dobré meno modranského keramického riadu sa stalo dostatočným argumentom pre vedenie mesta Modry i uhorské ministerstvo obchodu, aby bola jeho výroba zachovaná. Učilište, ktoré malo vychovávať nových adeptov keramického remesla, pod vedením správcu školy, neskôr podniku, Jozefa Mičku rozbehlo po rozpade cechov (1872) naplno upadajúcu výrobu. So správcom Mičkom prišlo do Modry viacero keramikov z moravského prostredia a z prostredia západoslovenských džbankárskych stredísk. Obľúbeným motívom Mičkovej dielne bola purpurová a modrá ruža s púčikmi. Popri bohatých florálnych motívoch sa objavili štylizované zvieratá, jelenčeky, srnce, zajace, vtáčiky a dokonca i slony.
Na keramike nechýbali ani motívy s architektúrou.

V džbánkarni Slovenskej ľudovej majoliky Modra, foto: archív SNM-Múzea Ľ. Štúra

Heřman Landsfeld

Po smrti Jozefa Mičku prevzala dielňu v roku 1911 Účastinná spoločnosť Karol Žák a spol., neskôr nesúca názov Slovenská keramika Modra. V čele spoločnosti stála kultúrna a spoločenská elita zo Slovenska i Moravy. Smerovanie dielne udával Samuel Zoch, Vladimír Jurkovič a Dušan Jurkovič.
Vďaka poslednému menovanému získal podnik podporu renomovaných česko – slovenských výtvarníkov, vďaka ktorým výrobky z modranskej dielne získali väčšiu pozornosť na zahraničných trhoch. Medzi výtvarníkmi pracovali osobnosti ako Helena Johnová, Václav a Antonín Novotní, Mária Vořechová Vejvodová, Janko Alexy, Jozef Ilečko a mnohí ďalší.
Modranské keramické výrobky boli v medzivojnovom období obľúbenými suvenírmi a oficiálnymi darmi pre vysokopostavených a štátnych predstaviteľov. Úspechy dielne sa odrazili aj v podobe viacerých medzinárodných ocenení, v roku 1925 získala dielňa Grand Prix na Svetovej výstave v Paríži a v roku 1926 medailu vo Philadelphii. To už v dielni pracovali ďalší vynikajúci maliari ako Heřman Landsfeld, Alžbeta Gajdová, sestry Šánové, M. Vávrová a J. Velan.
Pred druhou svetovou vojnou odišli viacerí zamestnanci českého pôvodu do Čiech, čím dielňa stratila niekoľkých popredných maliarov. V roku 1952 bol podnik premenovaný na Slovenskú ľudovú majoliku a združstevnený.
V keramickej dielni pôsobili Ignác Bizmayer, Rudolf Barčík, Viliam Peško, Michal Petráš s manželkou, manželia Bázlikoví a Škarčákoví a mnoho ďalších vynikajúcich keramikov.
Transformačný proces po roku 1989 bol pre Slovenskú ľudovú majoliku ťažký, napriek tomu s novým vedením naštartovala úspešný ozdravovací proces. Vďaka spolupráci s Bratislavským samosprávnym krajom sa modranskú majoliku podarilo v roku 2017 zapísať do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska.

Náhrobná doska maliara Jána Ludvíka, Modra 1925

Džbán "sova" s cechovým znakom súkenníkov, Ľudovít Ďureje, Modra 1983

Tanier s hrnčiarskym motívom, Rudolf Barčík, Modra 80. roky

MALÉ KARPATY
MINISTERSTVO CESTOVNÉHO RUCHU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Realizované s finančnou podporou Ministerstva cestovného ruchu a športu SR.